

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/15/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114215273
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114215273.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C/229/2014-63 zo dňa 01.12.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh na prerušenie konania.

Zamietol žalobu.

Vyslovil, že účastníkom nepriznáva náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 3 ods. 1 písm. d), ods. 2; 4 ods. 1 písm. a) bod 1, 9 ods. 1; 2; 15 ods. 1; 16 ods. 1; 17 ods. 1; 2; 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, §§ 41 ods. 2 písm. i); 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Konštatoval, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Er/605/2011 nedošlo k prietahom v konaní, keď súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 15 dní, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Ohľadne prípadného prietahu v konaní sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva.

Aj samotný žalobca uviedol v žalobe, že do exekučných spisov dával žiadosti na prietahy v konaní.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v Článku 48 ods. 2 Ústavy SR je kompetentný preskúmať len Ústavný súd Slovenskej republiky.

V rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov, ako aj ex offico preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, či priebeh samotného rozhodcovského konania.

Exekučný poriadok určuje lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie na vydanie iného rozhodnutia o žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade, ak má súd za to, že nie je zákonný dôvod na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Takéto rozhodnutie nemožno považovať za jednoduché, pre ktoré by bola určená 15 dňová lehota. Pre rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonná lehota neexistuje. Preto nemožno konštatovať, že v prejednávanej veci nebola dodržaná lehota na vydanie rozhodnutia, keďže zákon v čase podania návrhu na súd lehotu neurčoval.

Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aby počas trvania exekučného konania bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda. Rovnako súdu nepreukázal, že doba od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia o jeho zamietnutí viedla k strate jeho legitímnych očakávaní, že nastane zákonom predpokladaný stav a vyvolala riziko ohrozujúce konečné vymożenie pohľadávky. O žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdneho exekútora bolo v exekučnom konaní rozhodnuté.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobca napriek poučeniu súdu podľa ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p. žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik.

Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že návrh na začatie konania, resp. žaloba žalobcu nespĺňa zákonné náležitosti a súd by mal vyzvať žalobcu na postup podľa § 43 ods. 1 O.s.p., súd prvého stupňa konštatoval, že žaloba žalobcu má náležitosti v zmysle § 42 a § 79 Občianskeho súdneho poriadku a z petitu žaloby je zrejmy uplatnený nárok žalobcu.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že vo veci nevydal medzitýmny rozsudok tak, ako to požadoval žalobca, nakoľko mal za to, že sú splnené podmienky na rozhodnutie vo veci samej.

Vo vzťahu k žalobcom vytýkanému nesprávnemu úradnému postupu v preskúmaní práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny, a s tým uplatnenej námietke *res iudicata*, súd prvého stupňa poukázal na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a konštatoval, že exekučný súd je *ex offio* povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pri posudzovaní tohto základného predpokladu pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa exekučný súd nezaobera vecnou správnosťou exekučného titulu, ale skúma, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, ide o rozhodnutie zdanlivé, ničotné (nulitné - *paakt*), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku *res iudicata*. Ak je predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužíje možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. Súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 OSP.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že žalobca v písomnom podaní doručenom súdu prvého stupňa dňa 28.11.2014 požiadal súd o prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010. Žalobca žiadal, aby súd toto konanie prerušil do zodpovedania otázok Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach.

Žiadosť o prerušenie konania odôvodnil žalobca tým, že zodpovedanie prejudiciálnych otázok má zásadný význam pre toto konanie, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu.

Súd prvého stupňa považoval tento návrh žalobcu za nedôvodný a zamietol ho.

V súvislosti s tým citujúc ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku konštatoval, že toto ustanovenie predpokladá takú predbežnú, resp. prejudiciálnu otázku, ktorej predchádzajúce vyriešenie je nutné, aby bolo možné rozhodnúť vo veci samej. Nejde o prípad, kedy by sa v inom konaní riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu, ktorú by si súd nebol oprávnený vyriešiť sám, ale jedná sa o prípad, kedy otázku, ktorú síce konajúci súd je oprávnený riešiť ako predbežnú otázku, avšak z rôznych dôvodov je vhodnejšie vyčkat' na rozhodnutie iného orgánu, najčastejšie súdu. Rozhodnutím o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania bol rešpektovaný účel konania v zmysle § 6 O.s.p. a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

V danom prípade nie sú splnené podmienky na prerušenie konania. Nebol dôvod prerušiť toto konanie do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 7C/6/2010.

Výrok o trovách konania súd odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Konštatoval, že v tomto konaní bol v celom rozsahu žalobca neúspešný, preto je povinný nahradiť žalovanej trovy konania. Vzhľadom na to, že z obsahu spisu nevyplývajú žiadne trovy žalovanej, náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že postupom súdu prvého stupňa sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa rozhodol vo veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí. Súd prvého stupňa bol jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom prijatím zákona č. 412/2012 z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Svojím rozhodnutím súd prvého stupňa de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity. Súd prvého stupňa nevyjasnil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarcu vytvoril legitímnu sféru tolerancie právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len exekučného súdu. Súdu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno zakladať meritórne rozhodnutie. Svojimi úvahami súd neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe. Nie je zrejmé, aký môže mať dopad na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom nesúvisia.

Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že ako dôkaz vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Pokiaľ ide o tom, že žalobca predložil znalecký posudok až po roku a pol od podania žaloby na súde, žalobca dáva do pozornosti samotný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že žalobca zadal vypracovanie znaleckého posudku dňa 1. marca

2013. Vypracovanie znaleckého posudku je tak dôkladné a zložitá, a to aj s ohľadom na množstvo spracovaných podkladov a jeho vypracovanie trvalo viac ako rok. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. V konaní bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petitom, prinajmenšom navrhovaným medzitýmym rozsudkom. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu žalobcu osobitne rozhodnúť.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu dňa 29.05.2015 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci).

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu (§ 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci).

Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky (§ 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11 (§ 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil (§ 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§ 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.).

V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak (§ ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie (§ 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov (§ 19 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon (§ 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku).

Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma (§ 44 Exekučného poriadku).

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd konštatuje, že s účinnosťou od 01.01.2013 bolo ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zmenené č. 514/2003 Z. z. zmenené. Zmena právnej úpravy bola realizovaná zákonom č. 412/2012 Z. z., pričom tento zákon prechodné ustanovenia neobsahoval. Nakoľko ide o ustanovenie s procesnoprávnym aspektom, nároky uplatnené žalobcom bolo potrebné posúdiť v zmysle aktuálnej právnej úpravy, aj keď v čase, keď boli žalobné návrhy podané, zákon č. 514/2003 Z. z. túto úpravu neobsahoval.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že správne právne posúdeniu veci zodpovedá aj správne rozhodnutie. V exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Er/605/2011 nedošlo k sťažnosti na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, kedy by prieťahy v konaní boli konštatované. Podľa ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) je súd povinný preskúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Iba ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, pritom táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul, ktorým je notárska zápisnica alebo rozhodnutie rozhodcovských súdov.

Z uvedeného teda vyplýva, že zákonná 15-dňová lehota je určená na poverenie exekútora, a to iba v prípadoch, ak exekučným titulom okrem iného, nie je rozhodcovský rozsudok.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2011, podľa ktorého pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského

súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takomto prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, exekučný súd nie je viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

Vzhľadom na uvedené je dôležité uviesť, že ak vznikne neodstrániteľný nedostatok v procesných podmienkach alebo odstrániteľný nedostatok, ktorý aj po úkonoch exekútora, prípadne exekučného súdu zostal neodstránený, príslušný súd (§ 45 Exekučného poriadku) žiadosť o vydanie poverenia zamietne a nadviaže na to zastaví exekučné konanie. Ako bolo vyššie uvedené, 15-dňová lehota na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia neplatí v exekučných konaniach, v ktorých exekučným titulom je okrem iných rozhodcovský rozsudok. Dôvodom ustanovenia tejto výnimky, ktorá bola do zákona zavedená s účinnosťou od 01.06.2010 a vzťahuje sa i na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z. z., je potreba preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie (napr. zmluva zakladajúca hmotnoprávny vzťah medzi oprávneným a povinným, rozhodcovská zmluva alebo doložka).

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že 15 dňová lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neplatí pre prípad zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Tým, že súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, hoci aj po 15 dňovej lehote, nedopustil sa nesprávneho úradného postupu a rozhodne nepredstavuje porušenie práva na žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Súd prvého stupňa ďalej správne konštatoval, že žalobca nepreukázal ani ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu, a to vznik škody. Nároky, ktoré si uplatňuje sú hypotetické. Žalobca nepredložil jediný dôkaz na preukázanie škody, a teda neuniesol dôkazné bremeno. Nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného nezapríčinil exekučný súd a teda príslušné náklady nie sú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu, ale postupom povinného, ktorý dlh voči oprávnenému nespľnil.

Ani v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy nie sú dané dôvody na jej priznanie v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., lebo dôvody uvádzané žalobcom sú irelevantné. Nebolo zistené, že by došlo k zániku povinného. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti sú v tomto konaní bezvýznamné, keďže žalobcom je právnická osoba. Žalobca nepreukázal zánik svojich podnikateľských aktivít.

K odvolacej námietke žalobcu, že ako dôkaz vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave a uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku a súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky, odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na záver, že Okresný súd Humenné sa v predmetnej exekučnej veci nedopustil nesprávneho úradného postupu v podobe „zbytočných prietáhov v konaní“ v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., čím nie je daný prvý predpoklad zodpovednosti žalovanej za škodu, ktorá mala žalobcovi vzniknúť, nebol daný dôvod zaoberať sa otázkami výšky priznania náhrady nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobca domáhal, a z toho dôvodu aj znaleckým posudkom.

Odvolací súd sa z uvedených dôvodov preto stotožňuje so súdom prvého stupňa, ktorý správne vyhodnotil, že žalobca nepreukázal existenciu zákonných podmienok na priznanie mu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu týkajúcim sa jeho návrhu na prerušenie konania odvolací súd konštatuje:

Pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet (§ 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku).

Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva (arg. slovo „môže“), že prerušenie konania z tam uvedených dôvodov je fakultatívne, teda súd nie je povinný prerušiť konanie ani v prípade, že by inak boli splnené podmienky podľa tohto ustanovenia. Takéto stanovisko prijíma i právna veda (porov. Ficová, S., v diele Števček, M., Ficová, S., a kol.: Občiansky súdny poriadok. Komentár. 1. vydanie. Praha : C.H. BECK 2009, 603). Účastník môže navrhnúť takéto prerušenie konania, avšak súd nie je povinný takému návrhu vyhovieť bez toho, aby o tom rozhodoval. Tento procesný úkon súdu závisí len od úvahy súdu, a preto nie je viazaný návrhom účastníka konania.

Prekážky postupu konania sú taxatívne vymedzené v § 107 až 111 Občianskeho súdneho poriadku. Tieto ustanovenia neobsahujú právnu normu, ktorá by umožňovala, aby všeobecný súd nekonal a nerozhodoval vo veci len z dôvodu, že sa na rovnakom súde vedie konanie v súvisiacom spore s tými účastníkmi konania s obdobným skutkovým a právnym základom.

Pripustenie dôvodu prerušenia konania len z dôvodu, že na súde sa vedie iné konanie s tými istými účastníkmi, by bolo porušením práva účastníkov na prerokovanie veci bez prieťahov. V danom prípade je potrebné prihliadať na legitímne očakávania účastníkov, preto konanie v inej veci nemôže byť dôvodom na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. Využitie možnosti prerušiť konania sleduje záujem hospodárnosti.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne postupoval, pokiaľ návrh na prerušenie konania nepovažoval za dôvodný a návrh na prerušenie konania zamietol.

Okresný súd Prešov uznesením č.k. 7C 6/2010-269 zo dňa 7.10.2013 prerušil konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 12Co 127/2013 zo dňa 22.12.2014 zrušil predmetné uznesenie a vec vrátil Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie z dôvodu absencie naformulovanej prejudiciálnej otázky. Okresný súd Prešove uznesením č.k. 7C 6/2010-316 zo dňa 12.3.2015 prerušil konanie a položil prejudiciálnu otázku v tomto znení:

1. „Či ide o závažné porušenie práva Európskej únie, ak sa vymôže v exekúcii vedenej na základe rozhodcovského rozsudku plnenie z neprijateľnej podmienky v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie?
2. Môže vzniknúť zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva pred tým, ako účastník konania využije všetky právne prostriedky prislúchajúce mu podľa právneho poriadku členského štátu v konaní o výkone rozhodnutia; vzhľadom na skutkový stav veci, môže v tomto prípade vzniknúť táto zodpovednosť členského štátu pred samotným ukončením konania o výkon rozhodnutia a pred vyčerpaním možnosti žalobkyne požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia?
3. V prípade, ak áno, je dostatočne jasným a závažným porušením komunitárneho práva konanie orgánu, ktoré opisuje žalobkyňa, vzhľadom na daný skutkový stav, najmä vzhľadom na absolútnu nečinnosť žalobkyne a vzhľadom na nevyčerpanie všetkých právnych prostriedkov nápravy umožnených právom členského štátu?
4. Ak ide v tomto prípade o dostatočne závažné porušenie komunitárneho práva, je žalobkyňou uplatňovaná suma škodou, za ktorú má zodpovednosť členský štát; možno škodu v tomto poňatí stotožňovať s vymoženou pohľadávkou, ktorá je bezdôvodným obohatením?
5. Má vydanie bezdôvodného obohatenia, ako právny prostriedok nápravy, prednosť pred náhradou škody?“

Prípadné prerušenie konania o náhradu škody štátu spôsobenej nesprávnym úradným postupom do skončenia konania o predmetnej prejudiciálnej otázke by nesledovalo záujem hospodárnosti.

Podstatnou odvolacou námietkou je, a teda zásadný problém žalobca vidí v opatrení exekučného súdu neudeliť poverenie na vykonanie exekúcie vedenej na základe rozhodcovského rozsudku (arg. „Opodstatnenosť návrhu na prerušenie konania do zodpovedania prejudiciálnych otázok vidí v tom, že v danom prípade bude zodpovedaná otázka, či postup exekučného súdu v konaní o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na základe právoplatného rozsudku rozhodcovského súdu je v súlade s komunitárnym právom“). V tomto smere odvolací súd poznamenáva, že Slovenská republika má vnútroštátne pravidlo, ktoré umožňuje exekučnému súdu netrvať na materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie práve vo veci žalobcu POHOTOVOSTĚ/Korčkovská C-76/10; tiež rozsudok C-40/08 Asturcom). Toto pravidlo umožňuje preskúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul z hľadiska imperatívů dobrých mravů zákon stanovuje v § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní účinného do 31.12.2014, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Aj ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., tak ako napokon každé zákonné ustanovenie, sa musí vykladať a uplatňovať v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Keďže zo žiadneho ustanovenia ústavy nemožno vyvodiť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahů, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, musí sa všeobecný súd pri uplatňovaní procesného postupu podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. riadiť preto i požiadavkou, ktorá je zakotvená v tomto článku ústavy a ktorá ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prieťahů, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (I. ÚS 21/00).

Na základe uvedeného preto odvolací súd považuje rozsudok súdu prvého stupňa vo všetkých jeho výrokoch za vecne správny, a preto bol postupom podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku potvrdený.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p. Aj keď v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, tento nepodal návrh na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal, ale ani vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu náhrada trov konania nemohla byť priznaná. Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nebol podaný zo strany žiadneho účastníka konania návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.